

Forslag

til

Lov om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension.

Fremsat den 19. marts 1958 af *socialministeren*.

§ 1.

Stk. 1. Kommunehjælp, som til og med den 16. april 1958 er ydet uden tab af valgret til offentlige forsamlinger og råd, og som ikke er ydet i medfør af § 15, stk. 5, eller § 205 i lov om offentlig forsorg, eftergives. Ligeledes eftergives kommunehjælp, som indtil samme tidspunkt er ydet med tab af valgret og valgbarhed enten i medfør af nævnte lovs § 307, stk. 2, nr. 5, jfr. stk. 7, eller i medfør af de ved lov nr. 279 af 9. december 1957 ophævede bestemmelser i samme lovs § 306, stk. 2-4, jfr. stk. 6, og § 307, stk. 2, nr. 1, jfr. stk. 7.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kommer dog med hensyn til tilbagebetalingspligten ikke til anvendelse, for så vidt og i det omfang der i henhold til den øvrige sociallovgivning udbetales pågældende en ydelse, der er beregnet til afhjælpning af det samme trangstilfælde i samme tidsrum, som den ydede kommunehjælp vedrører.

§ 2.

Stk. 1. Personer, der den 16. april 1958 i øvrigt opfylder betingelserne for at få tilstået folkepension i henhold til § 39, stk. 1, i lov om folkeforsikring, er berettiget til sådan pension, uanset at de pågældende ikke er eller har sikret sig adgang til at blive sygeforsikret i en statsanerkendt sygekasse eller i en statskontrolleret sygeforening (fortsættelsessygekasse).

Stk. 2. Personer, som har adgang til at berigtige deres medlemsforhold til sygeforsikringen, omfattes ikke af bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Ved afgørelsen af, hvorvidt de i stk. 1 omhandlede personer er berettigede til at oppebære folkepension i henhold til § 39, stk. 1, i lov om folkeforsikring, vil der være at bortse fra bestemmelsen i samme lovs § 38, stk. 2, nr. 4, for så vidt angår hjælp, der til og med den 16. april 1958 er ydet de pågældende, fordi de på grund af manglende medlemskab i sygeforsikringen ikke hidtil har kunnet få tilstået sådan pension.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved forskellige særlige lejligheder har man ved lov bemyndiget kommunerne til ekstraordinært at eftergive fattighjælp ydet inden en bestemt dato. Dette skete således ved tronskifterne i 1906 og 1912 og ved grundlovens 75-årsdag i 1924, samt i anledning af 10-årsdagen for genforeningen med Sønderjylland, jfr. lov nr. 165 af 15. april 1930. Efter socialreformens ikrafttræden har der fundet ekstraordinær eftergivelse af kommunehjælp sted i anledning af Danmarks befrielse, jfr. lov nr. 410 af 7. september 1945, ved tronskiftet i 1947, jfr. lov nr. 208 af 4. juni 1947, i anledning af grundlovens 100-årsdag den 5. juni 1949, jfr. lov nr. 144 af 31. marts 1949, i anledning af den nye grundlov af 5. juni 1953, jfr. lov nr. 174 af 5. juni 1953 og i anledning af 10-årsdagen for Danmarks befrielse den 5. maj 1955, jfr. lov nr. 136 af 29. april 1955. Ved de tre sidstnævnte love blev der endvidere ekstraordinært givet adgang til opnåelse af aldersrente for visse grupper af personer, som på grund af lovens krav om medlemskab af den offentlige sygeforsikring som betingelse for at kunne oppebære aldersrente hidtil havde været udelukket fra sådan rente.

Man har fundet, at der på den nævnte måde ligeledes vil være anledning til at markere, at rigets tronfølger prinsesse Margrethe den 16. april 1958 fylder 18 år og dermed bliver myndig og tager sæde i statsrådet, og det foreslås derfor, at der i lighed med tidligere tilvejebringes lovhjemmel for eftergivelse af kommunehjælp og samtidig — lige som ved de tre sidste eftergivelseslove — ekstraordinært åbnes adgang til folkepension.

Til § 1.

Forslagets § 1, stk. 1, omfatter de samme arter af kommunehjælp, der er blevet eftergivet ved de i tidsrummet fra 1945 til 1955 gennemførte eftergivelseslove. Med hensyn til den nærmere begrundelse for den foretagne afgrænsning af bestemmelsens område henvises til bemærkningerne til forslaget til loven af 7. september 1945, jfr. rigsdagstidende 1945, tillæg A, spalte 1389-96. Det bemærkes dog herved, at § 306, stk. 2-4, og § 307, stk. 2, nr. 1, i lov om offentlig forsorg er ophævet ved lov nr. 279 af 9. december 1957, og at fattighjælpsvirksomheder, der er indtrådt i medfør af disse bestem-

melser fra tidspunktet for nævnte lovs ikrafttræden betragtes som ikke indtrådt. Derimod har loven ikke medført fritagelse for pligten til at tilbagebetale hjælp, der før lovens ikrafttræden var ydet efter de ophævede bestemmelser, og det foreslås derfor, at eftergivelse i lighed med, hvad der har været tilfældet ved de tidligere eftergivelseslove, også omfatter hjælp ydet efter de nævnte bestemmelser i lov om offentlig forsorg.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, der ligeledes fandtes i § 1, stk. 2, i eftergivelseslovene fra 1949, 1953 og 1955, skyldes hensynet til at undgå dobbeltforsørgelse i tilfælde, hvor der senere tilstås invalidepension, arbejdsløshedsunderstøttelse eller lignende med tilbagevirkende kraft til en person, der, medens sagen herom var til behandling, allerede har modtaget kommunehjælp til afhjælpning af det foreliggende trangtilfælde.

Til § 2.

Efter folkeforsikringslovens § 1, stk. 2, er det som hovedregel en betingelse for at få tillagt folkepension i henhold til lovens § 39, stk. 1 (indtægtsbestemt folkepension), at pågældende enten har sygeforsikret sig eller sikret sig adgang til at blive sygeforsikret i en for ubemidlede anerkendt sygekasse eller i en statskontrolleret sygeforening (fortsættelsessygekasse), d. v. s. at pågældende enten skal være nydende eller bidragydende medlem af en sådan sygekasse eller sygeforening.

Med hensyn til adgangen til at blive optaget i sygeforsikringen gælder det derhos efter folkeforsikringslovens § 83, stk. 7, at sådan optagelse som regel ikke kan finde sted, når pågældende er fyldt 40 år. Kun for så vidt forpligtelsen til at søge optagelse i sygeforsikringen, jfr. herved lovens § 11, stk. 1-7, er indtrådt efter det fyldte 40. år, er aldersgrænsen for optagelse det 60. år.

Ved bestemmelsen åbnes der adgang til indtægtsbestemt folkepension for alle, der den 16. april 1958 i øvrigt opfylder betingelserne for at få tilstået sådan pension, uanset at foranstående betingelser ikke er opfyldt. Personer, der ikke er pensionsberettigede, fordi de er i kontingentrestance til sygeforsikringen, men som efter loven har mulighed for at berigtige restancen og derved vil kunne generhverve retten til folkepension, er dog undtaget,

jfr. lovforslagets § 2, stk. 2. Den praktiske betydning af bestemmelsen er, at personer, som man ikke har ment at kunne give dispensation fra sygeforsikringsbetingelsen i henhold til den ved lov nr. 258 af 2. oktober 1956 indsatte dispensationsbestemmelse, jfr. folkeforsikringslovens § 1, stk. 3, vil kunne opnå indtægtsbestemt folkepension.

I forslaget § 2, stk. 3, er der som i 1949, 1953 og

1955 optaget en bestemmelse om, at der ved afgørelsen af, om en person er berettiget til pension, vil være at bortse fra bestemmelsen i folkeforsikringslovens § 38, stk. 2, nr. 4, for så vidt angår hjælp, der til og med den 16. april 1958 er ydet, fordi der ikke har kunnet tilstås indtægtsbestemt folkepension på grund af manglende medlemsskab i sygeforsikringen.